

ΠΕΙΡΑΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Η ΖΩΤΙΚΟΤΗΣ ΚΑΙ Η ΒΛΑΣΤΙΚΟΤΗΣ ΤΩΝ ΕΚΑΣΤΗΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΣΠΟΡΩΝ

Υπό τοῦ κ. Κ. Ε. ΗΛΙΟΔΡΟΜΙΤΟΥ

Μεταξὺ τῶν χαρακτηριστικῶν τὰ ὁποῖα συνθέτουσι τὴν ἀξίαν ἑνὸς σπόρου, προέχουσαν θέσιν καὶ ἰδιαιτέραν σημασίαν ἔχει ἡ ζωτικότητα αὐτοῦ. Ἡ σημασία αὕτη γίνεται ἔτι μεγαλύτερα ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ἐνῶ τὰ λοιπὰ χαρακτηριστικά αὐτοῦ, ὡς τὰ: βάρος, ἐμφάνισις, σχῆμα, μέγεθος, μηχανικὴ καθάρτης, μηχανικὴ ἀριότης εἶναι ἐμφανῆ, ἡ ζωτικότης εἶναι ἀφανῆς ἐκ πρώτης ὄψεως.

Εἶναι δὲ ἡ ζωτικότης, ἡ σπουδαία ποιότης ἢ τὰ χαρακτηριστικά ἐκείνα τοῦ σπόρου, τὰ ὁποῖα δίδουν εἰς αὐτὸν τὴν φυτευτικὴν ἀξίαν του, ἄνευ τῆς ὁποίας δὲν δύναται νὰ εἶναι ὑλικὸν πολλαπλασιασμοῦ.

Συνιστῶσαι συνθέτουσαι τὴν ὑπὸ τὴν ἀνωτέρω ἔννοιαν ζωτικότητα ἑνὸς σπόρου εἶναι ἡ βλαστικότητα καὶ ἡ κανονικότης αὐτοῦ. Δὲν ἀρκεῖ δηλαδὴ ἡ καλὴ ἐμφάνισις καὶ γενικώτερον τὰ κατὰ ἔξωτερικὰ χαρακτηριστικά αὐτοῦ, ἀλλὰ πρέπει κυρίως τὰ χαρακτηριστικά αὐτὰ νὰ συμπληροῦνται διὰ τῆς καλῆς βλαστικότητος κατὰ τὸ φύτρωμα, καὶ πέραν τούτου ὁ σπόρος νὰ εἶναι κανονικός, διότι ἄνευ καλῆς βλαστικότητος, καθ' ἃ λεπτομερέστερον θέλομεν μετέλθει κατωτέρω, ὁ σπόρος εἶναι ἀντικανονικός.

Πρὶν ἢ προχωρήσωμεν εἰς τὴν ἀναλυσιν τοῦ θέματος, εἶναι ἀνάγκη εὐκρι-

νοῦς καθορισμοῦ τῶν ἔννοιῶν βλαστικῆς ἱκανότητος, κανονικός σπόρος, μὴ κανονικός σπόρος.

1. Ἐραστηριακῶς καὶ κατὰ τὰ διεθνῶς παραδεδεγμένα, β λ α σ τ ι κ ῆ ἱ κ α ν ό τ η ς εἶναι ἡ ἱκανότης πρὸς ἐκπτυξιν καὶ ἀνάπτυξιν ἐκ τοῦ ἐμβρύου τῶν ἀπαραιτήτων ἐκείνων τμημάτων τὰ ὁποῖα συνιστοῦν αὐτὸ καὶ τὰ ὁποῖα διὰ τὸ εἶδος ἑνὸς ὑπὸ ἔλεγχον σπόρου εἶναι ἔνδεικτικά τῆς ἱκανότητός του πρὸς παραγωγὴν κανονικῶν φυτῶν ὑπὸ εὐνοϊκῆς συνθήκας. Ὑπολογίζεται δὲ αὕτη ὡς ἡ ἑκατοστιαία ἀναλογία τοῦ καθαρῶ σπόρου τοῦ ὑπ' ὄψιν εἶδους, ὅστις παράγει κανονικὸν φυτροβλαστίδιον (!).

2. Κ α ν ο ν ι κ ό ς σ π ό ρ ο ς εἶναι ὁ παρουσιάζων βλαστῖδια ὁμοίομορφα, ἰσομεγέθη, ἔχοντα καλοσχηματισμένα καὶ εὐρωστα μέρη, ἤτοι ρίζας, στέλεχος κοτυληδόνας καὶ ἱκανότητα παραγωγῆς ὑγιᾶν φυτῶν ὑπὸ κανονικῆς συνθήκας ἀναπτύξεως.

3. Μ ἡ κ α ν ο ν ι κ ό ς σ π ό ρ ο ς εἶναι ὁ παρουσιάζων βλαστῖδια ἀδύνατα, μικρά, ἀδυνάτου στελέχους, κακοσχηματισμένα, μετὰ μικρῶν καὶ ἐπιπολαιῶν ριζιδίων, ἀνίκανα νὰ παραγάγουν ὑγιᾶ φυτὰ ὑπὸ κανονικῆς συνθήκας, βλαστῆσεως. Ἐξ ἑνὸς μὴ κανονικοῦ σπόρου, καὶ ἂν ἀκόμη φυτρώσῃ, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἀναπτυχθῇ κανονικὸν φυτὸν καὶ κατὰ τὸ πλεῖστον τὰ ἀνα-

(1) Ὑπὸ τὴν ἔννοιαν «φυτροβλαστίδιον» ἔννοοῦμεν τὸ νεαρὸν φυτὸν (τὴν πρώτην ἀνάπτυξιν τοῦ ἐμβρύου) ἀπὸ τῆς ὥρας τοῦ φυτρώματος μέχρι τῆς περιόδου καθ' ἣν θὰ δύναται νὰ προσλαμβάνῃ τροφὰς ἑξωθεν καὶ νὰ παρασκευάζῃ (τροποποιῇ) αὐτὰς μόνον του.